รายการ *ร้อยเรื่อง...เมืองไทย*

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา และสำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนอู่ทองใน เขตดุสิต กรุงเทพ 10300 โทร. 0-2244-2071

เรื่อง หน่วยงานเฝ้าระวังการโจมตีทางไซเบอร์ของไทย

ผู้เรียบเรียง นางสาววันวิภา สุขสวัสดิ์ นิติกรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 2 สำนักวิชาการ

ออกอากาศ พฤศจิกายน 2561

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศถูกนำมาใช้ประโยชน์ในการติดต่อสื่อสารและการทำธุรกรรม แต่ในขณะเดียวกันก็เอื้ออำนวยให้เกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่สามารถส่งผลกระทบได้อย่างรวดเร็วและในวงกว้างได้เช่นเดียวกัน การป้องกันหรือการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์จึงต้องอาศัยความรวดเร็วและการประสานงานกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันและรับมือได้อย่างทันสถานการณ์

ประเทศไทยมีหน่วยงานที่มีภารกิจในการเฝ้าระวังและรับมือกับภาวะภัยคุกคามทางไซเบอร์ คือ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) หรือ สพธอ. โดยมี “ศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ ประเทศไทย” (Thailand Computer Emergency Response Team : ThaiCERT) หรือเรียกว่า “ไทยเซิร์ต” เป็นหน่วยงานภายใต้สำนักความมั่นคงปลอดภัยที่มีหน้าที่ตอบสนองและจัดการกับเหตุการณ์ความมั่นคงปลอดภัยคอมพิวเตอร์ โดยการสนับสนุนและให้คำแนะนำในการแก้ไขภัยคุกคามความมั่นคงปลอดภัยทางด้านคอมพิวเตอร์ ติดตามและเผยแพร่ข่าวสารและเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์ต่อสาธารณชน ทำการศึกษาและพัฒนาเครื่องมือและแนวทางในการปฏิบัติเพื่อเพิ่มความมั่นคงปลอดภัยในการใช้คอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต “ไทยเซิร์ต” เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2543 โดยศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ภายใต้สังกัดของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีชื่อเดิมว่า “ศูนย์ประสานงานรักษาความปลอดภัยคอมพิวเตอร์ ประเทศไทย” ซึ่งต่อมาได้มีการโอนย้ายภารกิจของไทยเซิร์ตมาสังกัดอยู่ภายใต้สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) หรือ สพธอ.

ปัจจุบันได้มีความจำเป็นในการดำเนินการเพื่อเตรียมการด้านการพัฒนาและการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์เพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศด้านเศรษฐกิจ สาธารณสุข พลังงาน การทหาร ระบบการเตือนภัย และการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ เพื่อให้สามารถป้องกันหรือรับมือกับสถานการณ์ด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ได้อย่างทันท่วงที จึงจะมีการเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. .... เพื่อใช้ในการบริหารจัดการ ปกป้อง ป้องกัน หรือรับมือกับสถานการณ์ด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่อาจส่งผลกระทบหรืออาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการให้บริการหรือการประยุกต์ใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต โครงข่ายโทรคมนาคม หรือการให้บริการโดยปกติของดาวเทียม ซึ่งภัยคุกคามทางไซเบอร์เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านความมั่นคงทางทหาร ความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ โดยร่างกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่จะเสนอนี้ จะเป็นการกำหนดให้มี “คณะกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ” ที่มีนายกรัฐมนตรี

เป็นประธาน ทำหน้าที่ในการกำหนดมาตรการด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของประเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ มีสำนักงานคณะกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติเป็นศูนย์กลางเครือข่ายข้อมูลด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของประเทศ ทั้งข้อมูลภายในและต่างประเทศ โดยการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภัยคุกคาม ตอบสนองและรับมือกับภัยคุกคามไซเบอร์ รวมถึงเป็นหน่วยงานรับผิดชอบงานด้านธุรการ งานวิชาการ งานการประชุม และงานเลขานุการของคณะกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ ซึ่งในบทเฉพาะกาลของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. .... ได้กำหนดให้คณะกรรมการเตรียมการด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการเตรียมการด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ พ.ศ. 2560 ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติขึ้น และให้สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่เป็นสำนักงานคณะกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ จนกว่าจะมีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติขึ้นตามลำดับ

เมื่อภาวะภัยคุกคามทางไซเบอร์เป็นภัยที่มีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์โดยการสร้างความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศและเครือข่ายคอมพิวเตอร์จึงจำเป็นต้องใช้ทั้งมาตรการทางเทคนิคและทางกฎหมาย หน่วยงานที่ทำหน้าที่หลักในการรับมือและเฝ้าระวังการโจมตีทางไซเบอร์จึงเปรียบเสมือนเป็นฟันเฟืองหลักในการดำเนินการเพื่อปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยทางไซเบอร์ให้เกิดขึ้น การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ การเฝ้าระวัง และการดำเนินการแก้ปัญหาเมื่อตรวจพบภัยคุกคามได้อย่างทันสถานการณ์ จึงเป็นกระบวนการทำงานที่นำไปสู่การสร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง อันจะทำให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมมีความปลอดภัยและดำเนินกิจกรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพต่อไป

บรรณานุกรม

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2560). **ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ....** . สืบค้น 3 กันยายน 2561 จาก http://www.lawamendment.go.th/index.

ภัยคุกคามทางไซเบอร์กับกฎหมายไซเบอร์ไทย. (2 ธันวาคม 2560). **ประชาชาติธุรกิจออนไลน์**. สืบค้น 13 กันยายน 2561 จาก https://www.prachachat.net/columns/news-81915

“ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการเตรียมการด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ พ.ศ. 2560” (20 ตุลาคม 2560). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 134 ตอนพิเศษ 259 ง หน้า 1-7.

ศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ประเทศไทย. (ม.ป.ป.) **เกี่ยวกับไทยเซิร์ต**. สืบค้น 4 กันยายน 2561 จาก https://www.thaicert.or.th/about.html

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน). (ม.ป.ป.) **เศรษฐกิจดิจิทัล Digital Economy**. สืบค้น 13 กันยายน 2561 จาก https://www.etda.or.th/digital-economy.html